Azərbaycan multikulturalizm məkanıdır

Azərbaycan xalqının həyat tərzinə çevrilən multikulturalizm ölkəmizin ümummilli inkişafı ilə bilavasitə sıx bağlıdır. Azərbaycanda multikultralizmin dünyaya nümunə olacaq tarixi vardır. Ölkə başçısı cənab İlham Əliyevin sərəncamı ilə 2016-cı il respublikamızda "Multikulturalizm ili" elan edilmişdir.

Vurğulamaq lazımdır ki, Azərbaycanda multikulturalizm ənənələrinin inkişafı və möhkəmləndirilməsi üçün bütün zəruri siyasi və sosial şərait yaradılmışdır. Ölkəmizin və xalqımızın sahib olduğu multikultural dəyərlərin və tolerantlıq ənənələrinin beynəlxalq ictimaiyyətəqdim edilməsində Azərbaycan dövləti ilə yanaşı, dünyada maddi və qeyri-maddi irsin qorunmasında və təbliğindəki mühüm işlərə görə Heydər Əlivev Fondununda böyük xidmətləri vardır.

Bu gün Heydər Əliyev Fondu Azərbaycan multi-kultural ənənələrinin qorunub saxlanmasının təbliği ilə bağlı olduqca əhəmiyyətli layihələr həyata keçirir. Bu layihələr Azərbaycan multikulturalizminin bir ölkə çərçivəsində qapalı inkişafını deyil, dünyada dinlərin və mədəniyyətlərin müxtəliflikləri şəraitində fəaliyyət göstərməsinə istiqamətlənib.

Prezident İlham Əliyevin son illərdə həyata keçirdiyi siyasi strategiyanın prioritetlərindən biri də milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunması, insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, ölkəmizdə fəaliyyət göstərən dini qurumların nümayəndələri üçün bərabərhüquqlu şəraitin yaradılması və multikulturalizmin inkişafıdır. Müsəlman, xristian və yəhudi icmasının nümayəndələri arasındakı tolerant və dostluq münasibətləri Azərbaycan xalqının yaşam tərzi üçün hər zaman xarakterik olub. Qeyd etmək lazımdır ki, bu gün Azərbaycan multikulturalizmin, tolerantlığın əsas məkanlarından biri kimi tanınır. Həyata keçirilən uğurlu daxili və xarici siyasət nəticəsində multikulturalizm və tolerantlıq xalqımızın həyat tərzinə, ölkəmiz isə dini dözümlülük və mədəniyyətlərin qovuşma məkanına çevrilmişdir. Xalqımız dünya xalqlarının mədəniyyətinə, mədəni dəyərlərinə ehtiramla və hörmətlə yanaşır.

Hər bir xalq öz milli mədəniyyətindən, tarixi ənənələrindən bəhrələnir, xalq xarici ölkələrin mədəniyyəti—musiqisini, təsviri incəsənəti, memarlıq abidələri ilə tanış olur və bunları bəşəri mədəniyyət nümunələri kimi qəbul edirsə, bu halda mənəviyyatı daha da zənginləşir. Bu necə olur?

Insanlar mədəni dəyərləri eşitmə və görmə orqanları ilə qəbul edir. Məsələn, musiqi əsərlərinin hər növünü və hər bir rəsm əsərlərinin rəng çalarlarını eyni fiziki rəqs tezlikləri ilə dərk etdiyindən deyə bilərik ki, mədəni dəyərlərin mülkiyyəti yoxdur, ümumbəşəridir, həm öz milli mədəniyyətindən, eyni zamanda başqa millətlərin mədəni dəyərlərini yaşadan, dərk edən hər bir xalqın mənəviyyatı daha çox zəngindir və o, daha yüksək həyat tərzinə malik olur. Mədəniyyət insanın şüurunda gözəl davranış, əxlaqi qayda yaradır. Budur, multikulturalizmin əsas məqsədi və məramı. Azərbaycan xalqı bunu hamıdan əvvəl qiymətləndirib. Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev 2016-cı ili "Multikulturalizm ili" elan etmişdir. Bu qərar hamımızın, xüsusilə mədəniyyət nazirliyinin və mədəniyyət işçilərinin üzərinə yeni vəzifələr qo-

Bu il ölkəmizə xarici ölkələrdəki tanınmış mədəniyyət xadimlərini—artistləri, müğənniləri, rəssamları, teatrları və ansamblları da dəvət etmək də münasibdir. Bu günlərdə Bakının Suraxanı rayonunda Azərbaycan Mədəniyyət Nazirliyi icra hakimiyyəti ilə birlikdə Atəşgah qoruq muzeyinin sahəsində əsl multikultural tədbir keçirdi. Ölkəmizin hər yerində oduğu kimi, Suraxanı rayonunda yaşayan müxtəlif millətlərin mədəniyyət nümunələrinin şahidi olduq. Burada talış milli mahnıları, ləzgi, dağ yəhu-diləri, avar və inqloyların mahnı və rəqslərinin gözəlliyini gördük. Bu gözəl, yaddaqalan tədbir multikulturalizmin yaşamasının əyani nümunəsidir. Kiçik bir rayon müxtəlif millətin nümayəndələrinin, mədəniyyətlərin qovuşma məkanına çevrilmişdir.

Əminəm ki, multikulturalizmin insana müsbət təsirini biləndən sonra hər kəs asudə vaxtını mütləq həm milli, həm də başqa xalqların mədəniyyətləri ilə yaxından tanış olmağa, onları qəbul etməyə hazır olacaq, multikulturalizmin həyat tərzinə çevrildiyi Azərbaycanın dünyaya tolerantlıq nümunəsi olaraq daha geniş tanıdılmasının vacibliyini, eləcə ayrı-ayrı ölkələrdəki müxtəlif multikultural modellərə xas fəlsəfi, sosial, siyasi və digər aspektlərin Azərbaycan reallığında müqayisəli təhlili və təşviqini əhəmiyyətini nəzərə alacaq. Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin yaradılması bu mənəvi dəyərin Azərbaycanda əsrlərə söykənən həyat tərzi və dövlət siyasətinin prioritet istiqaməti olduğunu sübut edən faktdır. Mərkəz öz fəaliyyəti dövründə çox böyük uğurlara imza atmışdır. Olkəmizin 28, dünyanın 13 nüfuzlu universitetində "Azərbaycan multikulturalizm" fənni tədris edilir. Böyük əhəmiyyətə malik simpoziumların, forumların təşkili, eləcə də çoxsaylı tədbir və layihələrin həyata keçirilməsi Azərbaycanı fenomenal multikultral ölkə kimi dünyanın diqqət mərkəzinə gətirib.

Vurğulamaq lazımdır ki, ümummilli lider, dahi şəxsiyyət Heydər Əliyev Azərbaycan multikulturalizminin siyasi banisidir. Azərbaycanın müstəqilliyinin ilk dövründə Prezident Heydər Əliyev Azərbaycanın gələcək uğurlu inkişafı üçün dəqiq ideoloji hədəf seçdi. Öz titanik səyi nəticəsində əsrlər boyu formalaşmış Azərbaycanın çoxmədəniyyətlilik ənənəsini inkişaf etdirib, yeni mərhələyə yük-

Prezident İlham Əliyev də bu uğurlu siyasi kursu layiqincə davam və inkişaf etdirdi. Azərbaycan BMT-nin Sivilizasiyalararası Al-yansının VII Qlobal Forumunun ölkəmizdə keçirilməsi Azərbaycanın multikultural dövlət kimi dünyanın diqqət mərkəzində olduğunun parlaq sübutudur.

2016-cı il 25-27 aprel tarixlərində Bakı şəhərində keçirilməsi nəzərdə tutulan bu mühüm beynəlxalq tədbirdə 50-dək ölkə rəhbərinin, yüksək səviyyəli dövlət və ictimai xadimlərin iştirakı nəzərdə tutulub. Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin Forumla bağlı açıqladığı statistikanın miqyası ölkəmizin beynəlxalq arenada qazandığı müsbət imic və etimadın təzahürüdür.

Forumda iştirak edən dövlətlər və beynəlxalq təşkilatların nümayəndələri, ölkə və hökumət rəhbərləri Azərbaycanın milli-mədəni dəyərlərinin bəşəri mahiyyət daşıdığının, ölkəmizin dinlərarası dialoq qurmağa hər zaman hazır olduğunun bir daha şahidi olacaqlar.

Ağacan ABİYEV, millət vəkili, professor.